

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.377/2019/5.

A tanács tagjai: Dr. Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

Az I. rendű felperes:

A II. rendű felperes:

Az I-II. rendű felperesek képviselője:

Az alperes: Az alperes képviselője: Szabó Ügyvédi Irodaügyintéző: dr. Szabó Tamás ügyvéd

A per tárgya: szerződés érvénytelensége

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: I-II. rendű felperesek

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Fővárosi Törvényszék 73.Pf.630.790/2019/4. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozatának száma: Pesti Központi Kerületi Bíróság 26.P.90.775/2017/20. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 12.700 (tizenkétezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Megállapítja, hogy a felperesek személyes költségmentessége miatt le nem rótt 900.000 (kilencszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2007. július 9-én az I. és II. rendű felperesek mint adóstársak az alperessel mint hitelezővel lakásvásárlás céljából CHF alapú kölcsönszerződést kötöttek. A szerződés I.1. pontja értelmében az alperes 61.753,81 svájci frank összegű kölcsönt vállalt folyósítani. A szerződés II. pontjában a kölcsön forint összegét 9.000.000 Ft-ban rögzítették. A szerződés tartalmazta a havi törlesztőrészletek számát, a havi törlesztőrészlet összegét, az egyes költségeket, az induló kamat éves százalékos értékét és a

THM-et is. A szerződéskötéssel egyidejűleg az I. rendű felperes a devizaalapú lakossági hitelek árfolyam és egyéb kockázatairól szóló tájékoztatót írt alá.

- [2] 2016. december 21-én az alperes a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta, a felperesek szerződésből eredő fizetési kötelezettségük nem teljesítésére hivatkozással.

A felperesek keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperesek keresetükben elsődlegesen annak megállapítását kérték, hogy a perbeli kölcsönszerződés nem jött létre, mert az alperes megsértette a tájékoztatási kötelezettségét az árfolyamváltozásra és a tőzsdei fogadásra irányuló megbízási elemek vonatkozásában. Ezekkel kapcsolatban a felek között nem volt konszenzus. Másodlagos keresetük a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítására irányult, Harmadlagosan a szerződés megszűnését kérték megállapítani a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 312. § (1) bekezdése alapján. Álláspontjuk szerint a szerződés egyik félnek sem felróható okból, lehetetlenülés folytán szűnt meg. Vitatták a felmondás jogszerűségét is.
- [4] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Az első- és a másodfokú határozat

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a perben alkalmazni kellett a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény (a továbbiakban: DH2. törvény) 37. §-át. Az elsőfokú eljárásban a felperesek a szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetüket a bíróság felhívása ellenére sem módosították ezen jogszabályhely alapján. Erre való tekintettel a szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló keresetet ez okból érdemben nem vizsgálta.
- [6] Az elsőfokú bíróság szerint a kölcsönszerződés az rPtk. 205. §-a rendelkezéseinek megfelelt, az a peres felek között létrejött. Figyelemmel a 6/2013. PJE III.3. pontjában foglaltakra is, a kölcsönszerződésnél nem kellett az adós részére a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.) 40-42. §-a szerinti tájékoztatást nyújtani. A peres felek között a szerződés létrejötté körében a lényeges kérdésekben konszenzus volt, így a kölcsön összege, a törlesztőrészletek száma és összege, a fizetési ütemezés megfelelően rögzítésre került. A szerződés létrejöttét támasztja alá az a körülmény is, hogy ez alapján a folyósítás megtörtént, a törlesztési kötelezettségüknek a felperesek hónapokig eleget

tettek.

- [7] Az elsőfokú bíróság utalt arra, a felperesek a felmondás érvénytelenségét arra alapították, hogy létre nem jött, illetve semmis szerződést nem lehet érvényesen felmondani, amely érvelés a kifejtettek alapján nem helytálló.
- [8] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: az rPtk. 523. § (1) bekezdése rögzíti a kölcsönszerződés lényeges tartalmi elemeit. A perbeli kölcsönszerződés ennek eleget tett, figyelemmel arra, hogy tartalmazta a kölcsön összegét, a futamidőt, az induló kamat mértékét, a törlesztőrészletek számát és összegét. A szerződés alapján az is megállapítható volt, hogy svájci frank alapú kölcsönről van szó. A másodfokú bíróság szerint a perben alkalmazni kellett a DH2. törvény 37. §-át, ennek alkalmazását az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) C-483/16. számú, Sziber Zsolt kontra ERSTE Bank Hungary Zrt. ügyben 2018. május 31-én hozott ítéletében a vonatkozó uniós jogszabályoknak megfelelőnek minősítette. A szerződés érvénytelenségét nem kellett vizsgálni, mivel a felperes a bíróság felhívása ellenére sem egészítette ki keresetét a hivatkozott jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően.
- [9] A másodfokú bíróság szerint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 123. §-ában a megállapítási keresetre írt feltételek a felpereseknek a szerződés lehetetlenülésére irányuló keresete vonatkozásában nem álltak fenn, ezért azt érdemben nem lehetett vizsgálni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [10] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú ítélet megváltoztatásával elsődlegesen a szerződés létre nem jöttét megállapító határozat, másodlagosan az eljáró bíróságok ítéleteinek hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasító döntés meghozatalát kérték.
- [11] Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet az rPtk. 205. § (2) és (3) bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő, mivel a szerződés megkötésekor nem volt meg a szándékegység, a felperesek az árfolyamkockázat kapcsán nem rendelkeztek megfelelő ismeretekkel, így arról a szerződéskötéskor nem tudtak nyilatkozni. A felperesek szerint abban az esetben, ha a szerződés létrejötté megállapítható, az érvénytelen az rPtk. 200. § (2) bekezdése alapján, figyelemmel arra, hogy az alperes az rPtk. 205. §-ában a tájékoztatási és együttműködési kötelezettségének nem tett eleget. A felperesek szerint a jogerős ítélet az rPtk. 302. §-ába, és 303. § (3) bekezdésébe is ütközik, mert nem állapította meg a felmondás érvénytelenségét, létre nem jött vagy teljesen semmis szerződést felmondani nem lehet. Utaltak arra is, hogy a jogerős ítélet az rPtk. 312. §-ába ütköző módon utasította el a teljesítés

lehetetlenülésére vonatkozó kereseti kérelmüket.

- [12] A felperesek szerint a jogerős ítélet az rPp. 163. §-ába, 206. §-ába, 213. § (1) bekezdésébe, 220. § (2) bekezdés d) pontjába is ütközik, tekintettel arra, hogy az eljáró bíróságok nem tettek eleget a tényállás felderítési kötelezettségüknek. Ebből következően a levont következtetések nem okszerűek, nem bíralták el a teljes kereseti kérelmet, és nem tettek eleget indokolási kötelezettségének sem.
- [13] A felperesek előadták, az eljáró bíróságok a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv 1. cikk (2) bekezdését, 4. cikk (2) bekezdését, 6. cikk (1) bekezdését és 7. cikk (1) bekezdését, valamint az EUB ezen irányelvet értelmező C-51/17. számú ítéletében és C-371/11. számú ítéletében foglaltakat is megsértették.
- [14] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.
- [16] Az rPp. 272. § (2) bekezdése alapján - figyelemmel a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjára is - a felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja.
- [17] A Kúria utal arra: az eljáró bíróságok - egybehangzóan - arra tekintettel nem vizsgálták érdemben a felpereseknek a szerződés érvénytelensége megállapítása iránti keresetét, mivel a felperesek nem tettek eleget a DH2. törvény 37. §-ában előírt követelményeknek. Figyelemmel arra, hogy a felperesek felülvizsgálati kérelmükben a DH2. törvény ezen rendelkezésének alkalmazására jogszabálysértésként nem hivatkoztak, nem állították, hogy az jelen jogvitában nem irányadó a Kúria nem vizsgálhatta, hogy a jogerős ítélet megfelel-e ezen jogszabályi rendelkezésnek.
- [18] A szerződés lehetetlenülés miatti megszűnését a másodfokú bíróság azért nem vizsgálta, mert álláspontja szerint az rPp. 123. §-a szerinti feltételek teljesülése nem állapítható meg. A felperesek felülvizsgálati kérelmükben erre eljárásjogi jogszabálysértésként nem hivatkoztak, ezért a Kúria ezt sem vizsgálhatta a felülvizsgálati eljárásban.
- [19] A Kúria utal arra, a felperesek az elsőfokú ítélet elleni fellebbezésükben az elsőfokú ítéletnek a felmondás érvénytelensége

körében előadott indokait nem támadták, ezért a másodfokú bíróság - a fellebbezés korlátaira tekintettel - ezt nem vizsgálhatta, a jogerős ítéletnek a felmondás érvénytelenségéről nincs olyan érdemi rendelkezése, ami felülvizsgálati kérelemmel támadható.

- [20] A Kúria mindezekre figyelemmel - a felülvizsgálati kérelem alapján - érdemben csak azt vizsgálhatta, hogy az eljárás bíróságok az rPtk. 205. § (2) és (3) bekezdésének megfelelően állapították-e meg, hogy a perbeli kölcsönszerződés a felek között létrejött. A Kúria egyetért a jogerős ítéletben e körben kifejtettekkel. Az rPtk. 523. § alapján a perbeli kölcsönszerződés létrejött, a szerződés tartalmazza a kölcsön összegét (forintban és CHF-ben), az irányadó devizanemet, a futamidőt, az induló kamatot és a törlesztőrészleteket. A peres felek ezeket a feltételeket magukra nézve kötelezőnek fogadták el, amit alátámaszt az a tény is, hogy az alperes a kölcsönt folyósította, a felperesek pedig törlesztési kötelezettségüknek ugyanezen szerződés alapján hónapokig eleget tettek.
- [21] Az árfolyamkockázat terjedelme, a szerződés ezzel kapcsolatos rendelkezései az alperes vonatkozó tájékoztatási kötelezettségének tartalma és terjedelme a 6/2013. PJE és a 2/2014. PJE határozatok, a hivatkozott irányelv és az EUB ítéletek alapján is a devizaalapú kölcsönszerződések érvénytelensége körében értékelendők. A szerződés érvénytelensége pedig a korábban kifejtettek szerint a felülvizsgálati kérelem tartalmára tekintettel jelen eljárásban érdemben nem volt vizsgálható.
- [22] A jogerős ítélet mindezek alapján - a fellebbezés korlátai között - a teljes kereseti kérelmet érdemben elbírálta, a felek nyilatkozataiból és a bizonyítékokból okszerű következtetéseket vont le, az eljárás bíróságok a kereset elbíráláshoz szükséges tényállás felderítésére vonatkozó kötelezettségüknek eleget tettek, tehát a felülvizsgálati kérelemben állított eljárási szabálysértéseket nem követték el.
- [23] A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [24] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felpereseket az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes - figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseire, az alperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló - felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. A felperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [25] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2020. április 21

. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró

A kiadmány hitelül:

/Seres Józsefné/
tisztviselő